

Cene gozdarskih storitev v Sloveniji - oktober 2024

Peter Smolnikar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Gašper Ogrin, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 28.10.2024 (<https://doi.org/10.20315/10.20315/IG.2024.0050>)

V oktobru smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije med izvajalci gozdarskih storitev izvedli zbiranje cen sečnje in spravila lesa, kjer ločimo sečnjo z motorno žago in traktorsko spravilo ter strojno sečnjo in spravilo, in prevoz lesa z gozdarsko transportno kompozicijo. Anketni vprašalnik smo razposlali 57 poslovnim subjektom. Na vprašalnik je odgovorilo 16 poslovnih subjektov, ki se ukvarjajo z gozdarskimi storitvami.

Cene sečnje in spravila lesa

Glede na posredovane podatke o letnem obsegu proizvodnje se med poročevalskimi enotami tri podjetja uvrščajo v kategorijo do 3.000 m³, devet podjetij v kategorijo s proizvodnjo med 3.000 in 10.000 m³ in štiri podjetja v kategorijo z nad 10.000 m³ letne proizvodnje.

V poročilu se v smislu povprečja ali srednje vrednosti vedno uporablja mediano, razen kjer je izrecno navedena druga srednja vrednost (npr. aritmetična sredina). Mediana je srednja vrednost, pri kateri ima polovica podatkov manjše ali enake vrednosti, polovica pa večje ali enake. Vse cene navedene v tem prispevku so podane v €/m³, brez DDV in sicer ločeno po:

- debelinskih razredih: debelinski razred A (od 10 do 30 cm), debelinski razred B (od 30 do 50 cm) in debelinski razred C (50 cm in več);
- načinu sečnje: strojna sečnja in spravilo ali sečnja z motorno žago in traktorsko spravilo;
- ugodnih in neugodnih delovnih razmerah (razmere so podrobneje opredeljene z vprašalnikom).

Več o metodologiji zbiranja cen gozdarskih storitev je objavljeno na spletni strani WCM: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/>.

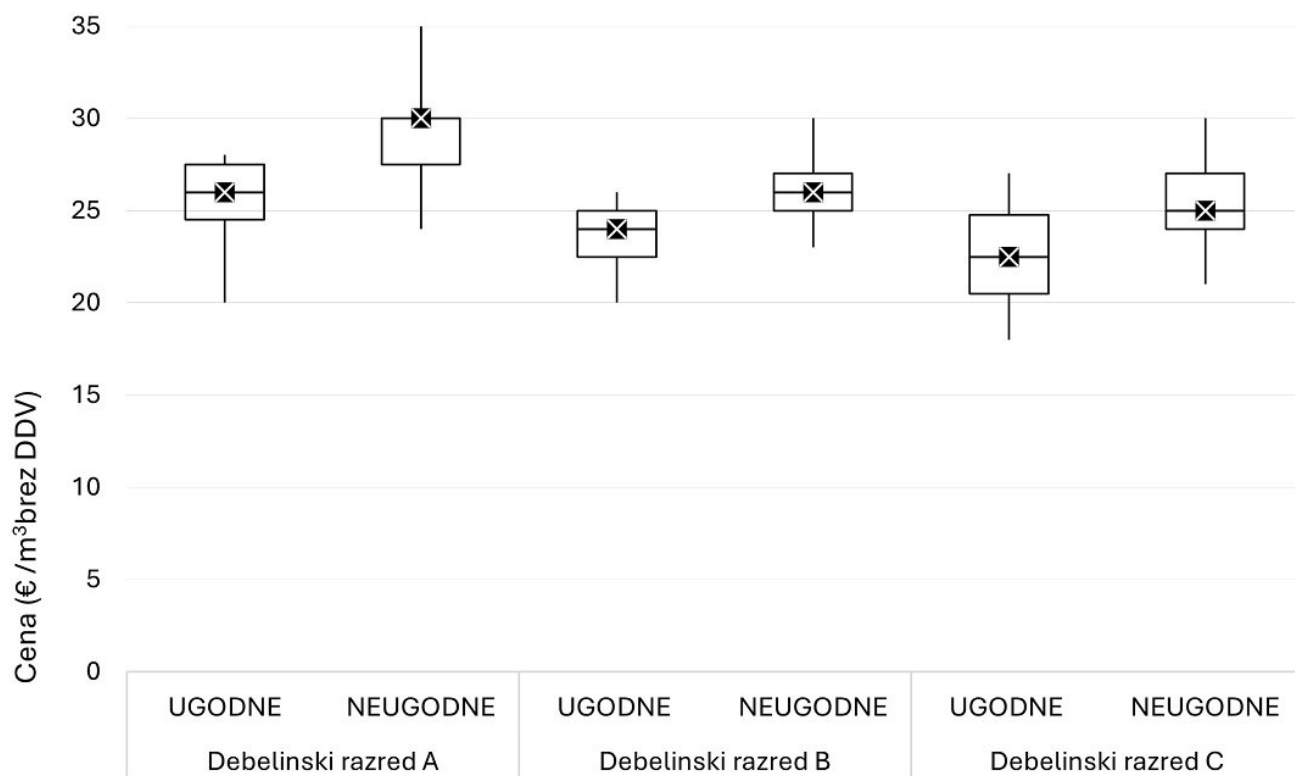
V nadaljevanju predstavljamo aktualne cene sečnje z motorno žago in traktorsko spravilo lesa in aktualne cene strojne sečnje. Iz rezultatov ankete lahko sklepamo, da samo sečnja z motorno žago v povprečju predstavlja 43 % skupne cene storitve (torej sečnje in spravila), samo sečnja pri strojni sečnji pa 50 % skupne cene storitve. Srednja cena sečnje in spravila (mediana strojne sečnje in spravila, ter sečnje z motorno žago in traktorskega spravila skupaj) je v drugem poročevalskem obdobju leta 2024 znašala 25 €/m³.

Cena sečnje z motorno žago in traktorsko spravilo lesa

Srednja vrednost vseh posredovanih in prečiščenih cen (brez osamelcev) sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred A v ugodnih delovnih razmerah znaša 26 €/m³ brez DDV (cena je za 2 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov v pomladi 2024); razpon poročanih cen je med 20 in 28 €/m³. Cena za sečnjo in spravilo v neugodnih delovnih razmerah znaša 30 €/m³ brez DDV (cena je 2 €/m³ višja kot spomladi 2024) in se giblje v razponu od 24 do 35 €/m³. Cene sečnje in spravila lesa debelinskega razreda A v neugodnih delovnih razmerah, predstavljajo najvišje cene za klasično sečnjo in spravilo s traktorjem.

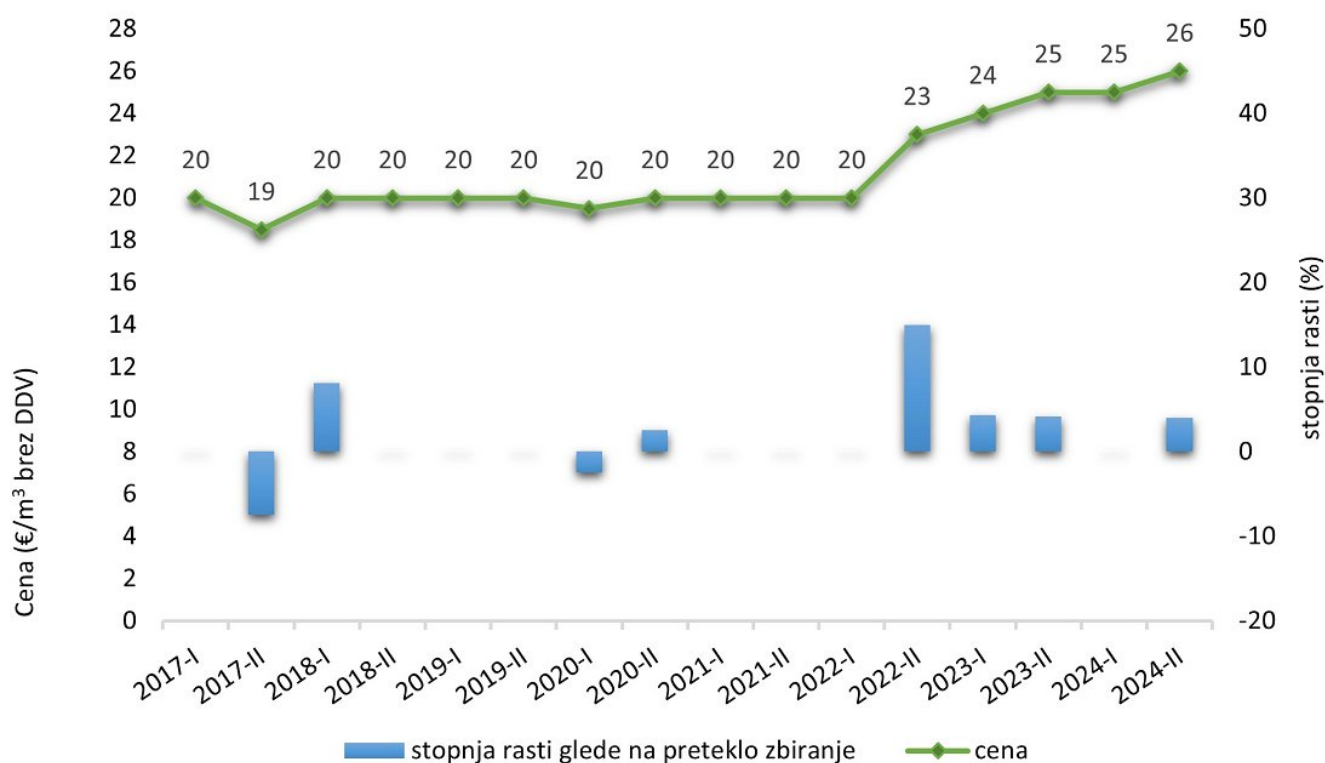
Srednja vrednost vseh posredovanih cen sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred B v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 24 €/m³ brez DDV (cena je za 2 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov in 1 €/m³ višja kot cena v enakem obdobju preteklega leta); razpon cen je od 20 do 26 €/m³. Povprečna cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah znaša 26 €/m³ brez DDV ter je 1 €/m³ višja kot v preteklih dveh letih, trenutno pa se giblje med 23 in 30 €/m³.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred C v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 22,5 €/m³ brez DDV (cena je 0,5 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov); razpon poročanih cen znaša od 18 do 27 €/m³. Povprečna cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa znaša 25 €/m³ brez DDV, in se giblje od 21 do 30 €/m³ brez DDV. Cena je enaka kot ob preteklem zbiranju podatkov in 1 €/m³ višja kot pred enim letom (oktobra lani).

*Slika 1: Cena sečnje z motorno žago in traktorskega spravila v €/m³ brez DDV po debelinskih razredih: A (10 - 30 cm), B (30 - 50 cm) in C (50 cm in več), ter ločeno za ugodne in neugodne delovne razmere. Križec označuje srednjo vrednost – mediano cene po posamezni kategoriji. *Posamezne cene (osamelci), ki se močno odklanjajo od mediane niso prikazane*

Povprečna cena sečnje z motorno žago in traktorskega spravila, gledano na vse cene ne glede na debelinski razred in delovne razmere znaša 26 €/m³ brez DDV in je 1 €/m³ višja kot spomladi 2024.

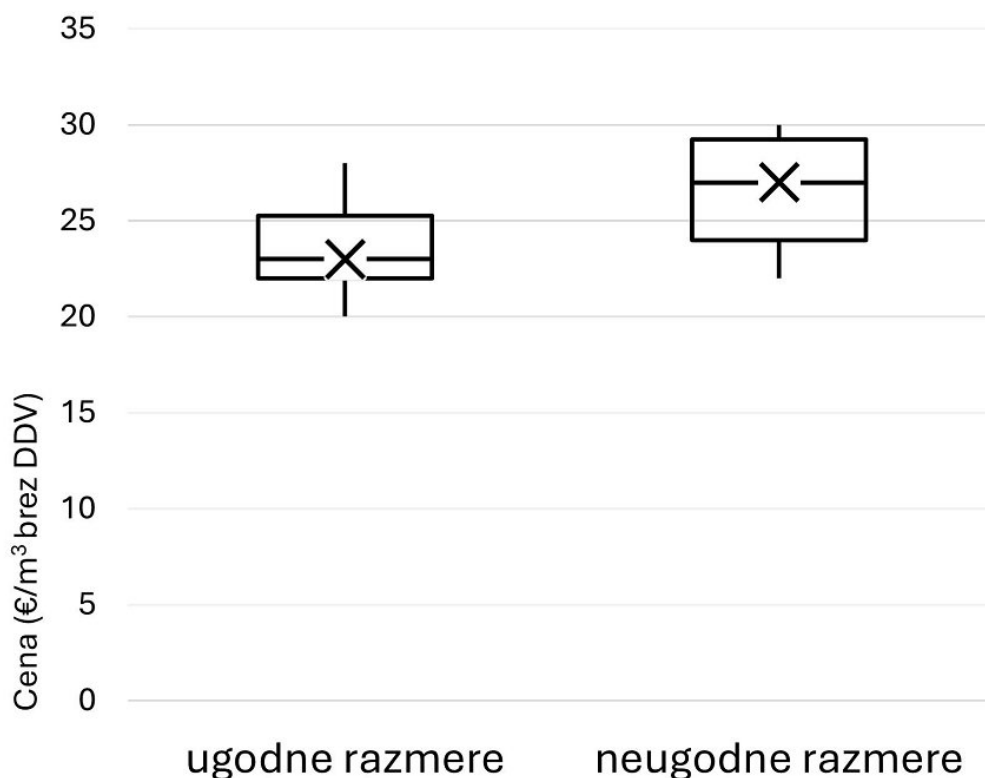

Slika 2: Gibanje cen sečnje z motorno žago in traktorsko spravilo lesa od začetka zbiranja cen in prikaz stopnje rasti cene.

Cena strojne sečnje in spravila lesa

Srednja vrednost vseh zbranih cen strojne sečnje in spravila je 25 €/m³ brez DDV in je tretjič od kar zbiramo cene, ta nižja kot cena klasične sečnje in spravila. Najvišje vrednosti dosegajo cene v neugodnih delovnih razmerah debelinskega razreda A (mediana 27,5 €/m³). Razlika med srednjimi vrednostmi cen v ugodnih in neugodnih delovnih razmerah znotraj istega debelinskega razreda običajno znaša med 2 in 3,5 €/m³ brez DDV. Podatke o strojni sečnji nam je tokrat posredovalo šest podjetij.

Zaradi manjšega števila poročevalskih enot in posledično manjše količine podatkov smo zaradi verodostojnosti prikazali združene cene po debelinskih razredih vendar ločeno po ugodnih in neugodnih razmerah (slika 3). Srednja vrednost cene strojne sečnje in spravila v ugodnih razmerah je 23 €/m³ v razponu 20 - 28 €/m³. V neugodnih razmerah je srednja cena 27 €/m³ in sicer v razponu 22 - 30 €/m³.

Slika 3: Povprečna cena strojne sečnje in spravilo v €/m³ brez DDV ločeno za ugodne in neugodne delovne razmere. Križec označuje srednjo vrednost – mediano.

Trenutno znaša srednja vrednost zbranih cen strojne sečnje in spravila, gledano na vse cene ne glede na debelinski razred in delovne razmere, 25 €/m³ brez DDV in je 1 €/m³ nižja kot ob preteklem zbiranju podatkov marca letos.

Cene prevoza lesa

Podatke o prevozu lesa je posredovalo 6 podjetij, ki se ukvarjajo s storitvami transporta lesa. Tri podjetja izvajajo storitve samo v določenih statističnih regijah, ostala podjetja pa storitve izvajajo v vseh statističnih regijah Slovenije.

Vse cene so podane v €/m³ brez DDV, ločeno za prevoz iglavcev in listavcev ter po različnih razdaljah: 0-20 km, 20-50 km, 50-100 km ter prevoz na daljše razdalje (več kot 100 km). Več o metodologiji zbiranja cen gozdarskih storitev je dostopno na povezavi: <http://wcm.gozdis.si/cene-gozdarskih-storitev>.

V preglednici so podane cene prevoza lesa za ugodne razmere, ki so opredeljene z:

- urejeno skladišče (po pravilu s »forwarderjem« ali z gozdarsko prikolico),
- enostavne terenske razmere ter
- manjši delež vožnje po gozdnih cestah.

Preglednica 1: Aktualne cene prevoza lesa za ugodne razmere za oktober 2024 (v €/m³ brez DDV).

<i>mediana</i>	PREVOZ 0-20 km	PREVOZ 20-50 km	PREVOZ 50-100 km	Prevoz na daljše razdalje/tujina
Iglavci	8,0	11,5	14,5	20,0
Listavci	9,0	11,5	14,5	20,0

V primeru neugodnih razmer za transport lesa so cene v povprečju višje za 14 %; različni ponudniki storitve navajajo delež povišanja cene od 0 do 20 %. Neugodne razmere so opredeljene z neurejenim skladiščem (neporavnana čela, spravilo s traktorjem), zahtevnimi terenskimi razmerami (večji nakloni), večjim deležem prevoza po gozdnih cestah ter prevozom lesa različnih dimenzij.

Če primerjamo aktualne cene prevoza lesa s cenami ob preteklem zbiranju spomladi leta 2024 ugotovimo, da se je storitev prevoza na kratke razdalje (vse kategorije do 100 km) v povprečju pocenila za 5 %. Trenutno v povprečni cena prevoza na razdaljah 20 - 50 km in 50 - 100 km ni razlik med prevozom iglavcev ali listavcev.

Za prevoz na daljše razdalje (nad 100 km), kjer se uporabljajo vozila z majhno lastno maso (tara) – večinoma so to sedlasti vlačilci s polprikolico brez nakladalne naprave in tovornega platoja. Trenutna srednja vrednost vseh posredovanih cen znaša 20 €/m³ (interval med 16 in 25 €/m³) brez vključenega DDV-ja. Srednja cena storitve prevoza ostaja nespremenjena že od jeseni 2023.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala cene preko spletne ankete.